

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu:

Warsztaty paleoantropologiczne

2. Kod zajęć/przedmiotu:

3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): fakultatywny

4. Kierunek studiów: Biologia, studia stacjonarne

5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): II stopień

6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki

7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I

8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h CW):

Ćwiczenia: 50 godzin

Konwersatoria: 10 godzin

9. Liczba punktów ECTS: 4

10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia

prof. UAM dr hab. Katarzyna A. Kaszycka, kaszycka@amu.edu.pl

11. Język wykładowy: polski

12. Zajęcia/przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu

1. Pokazanie warsztatu pracy paleoantropologa w formie laboratoriów, które kładą akcent na praktykę i aktywne uczestnictwo w zajęciach.
2. Zapoznanie z podstawowymi źródłami do badań paleoantropologicznych i wnioskowaniem o ewolucji człowieka na podstawie materiałów kopalnych.
3. Przegląd metod klasyfikacji i zasad badania przedbiegu filogenezy.
4. Przedstawienie podstawowych adaptacji współcześnie żyjących naczelnych oraz kopalnych istot człowiekowatych i zależności między formą a funkcją.
5. Poznanie przebiegu procesu ewolucji człowieka i jego małpich przodków oraz zmienności form w czasie.
6. Kształtowanie umiejętności czytania ze zrozumieniem, dyskusji na zadany temat oraz przygotowania opracowania naukowego w formie prezentacji.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

Podstawowe wiadomości z zakresu anatomii oraz ewolucji człowieka na poziomie studiów licencjackich

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów

Symbol EU dla przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
Efekt_01	Zna podstawowe źródła i metody badań paleoantropologicznych	K_W01
Efekt_02	Zna podstawowe metody klasyfikacji oraz rozumie naturę trudności określania powiązań filogenetycznych	K_W08
Efekt_03	Rozumie zależność między formą a funkcją. Na podstawie budowy szkieletu oraz uzębienia potrafi zrekonstruować czynniki ekologiczne	K_W07
Efekt_04	Charakteryzuje główne trendy w ewolucji naczelnych i główne gatunki należące do drzewa rodowego dwunożnych istot człowiekowatych	K_W09, K_W11
Efekt_05	Potrafi merytorycznie ustosunkować się do treści filmów naukowych i książek popularnonaukowych z zakresu ewolucji człowieka	K_U02, K_U03, K_U08

Efekt_06	Pracując na eksponatach (odlewach i oryginalnych materiałach kostnych), zdobywa praktyczną wiedzę dotyczącą ewolucji człowiekowatych, umie odtworzyć ewolucję na podstawie analizy materiałów kostnych	K_K02, K_K03
----------	--	--------------

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Warsztat pracy paleoantropologa; człowiek na tle naczelnnych	Efekt_01
Filogeneza a systematyka. Badanie przebiegu filogenezy oraz podstawy wnioskowań genealogicznych	Efekt_02
Paleoekologia - rekonstrukcja trybu życia, diety, lokomocji, rozmiarów ciała. Znaczenie diagnostyczne uzębienia	Efekt_03, Efekt_06
Historia ewolucyjna rzędu naczelnnych: chronologia, główne trendy ewolucyjne i radiacje	Efekt_04, Efekt_06
Rekonstrukcja filogenezy człowieka i jego przodków - 6 milionów lat ewolucji	Efekt_04, Efekt_05, Efekt_06
Różne wersje drzewa filogenetycznego naszych przodków; kontrowersje antropologiczne; trudności z określaniem pokrewieństwa	Efekt_04, Efekt_05

5. Zalecana literatura

Wydawnictwa książkowe (wybrane fragmenty wskazane przez prowadzącego)

1. Kaszycka K.A.: Warsztaty paleoantropologiczne. Skrypt do zajęć laboratoryjnych, IBIeCz UAM, Poznań, 2021.
2. Fleagle J.: Primate Adaptation and Evolution, Academic Press, New York, 2013.
3. Lewin R.: Wprowadzenie do ewolucji człowieka, Prószyński i S-ka, Warszawa, 2002.
4. Pyne L.: Siedem szkieletów. Historia najstynniejszych ludzkich skamieniałości, Copernicus Center, Kraków, 2019.
5. McKie R.: Małpolud. Opowieść o ewolucji człowieka, Muza, Warszawa, 2001.

6. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	TAK
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	TAK
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	TAK
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	TAK
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	TAK
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	TAK
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	TAK

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla przedmiotu					
	Efekt_1	Efekt_2	Efekt_3	Efekt_4	Efekt_5	Efekt_6
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test	TAK					TAK
Projekt						
Esej						
Raport						TAK
Prezentacja multimedialna					TAK	
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)		TAK	TAK	TAK		TAK
Portfolio						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	60
Praca własna studenta	
Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	10
Przygotowanie projektu	
Przygotowanie pracy semestralnej	
Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	10
SUMA GODZIN	110
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	4

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM

Na zajęciach (ćwiczeniach i konwersatoriach) obecność jest obowiązkowa; student ma prawo do jednej nieobecności. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest pozytywna ocena końcowa z obu cz. przedmiotu. Pod uwagę brana będzie wartość merytoryczna prac zaliczeniowych oraz stopień opanowania zagadnień teoretycznych.

Kryteria oceny:

bardzo dobry (5): student przygotował raporty z zajęć, zdał kartkówki i wykonał prezentację w zakresie 91-100%

dobry plus (4+): student przygotował raporty z zajęć, zdał kartkówki i wykonał prezentację w zakresie 81-90%

dobry (4): student przygotował raporty z zajęć, zdał kartkówki i wykonał prezentację w zakresie 71-80%

dostateczny plus (3+): student przygotował raporty z zajęć, zdał kartkówki i wykonał prezentację w zakresie 61-70%

dostateczny (3): student przygotował raporty z zajęć, zdał kartkówki i wykonał prezentację w zakresie 51-60%

niedostateczny (2): student nie przygotował raportów z zajęć, nie zdał kartkówek i nie wykonał prezentacji w zakresie 51% i powyżej poprawnych odpowiedzi.